

VÝUKOVÝ TEXT PRO UČITELE

Státní energetická koncepce České republiky

Energetická politika státu podléhá změnám, úpravám a vylepšením. Chcete-li se dozvědět nejnovější stav energetické koncepce ČR, vyhledejte si termín „státní energetická koncepce ČR“ na internetu nebo se podívejte na stránky ministerstva průmyslu a obchodu.

Státní energetická koncepce ČR, kterou schválila vláda 10. 3. 2004, patří k základním součástem hospodářské politiky ČR. Je výrazem státní odpovědnosti na vytváření podmínek pro spolehlivé a dlouhodobě bezpečné dodávky energie za přijatelné ceny a za vytváření podmínek pro její efektivní využití, jež nebudou ohrožovat životní prostředí a budou v souladu se zásadami udržitelného rozvoje.

Základní priority státní energetické koncepce jsou maximální bezpečnost, maximální nezávislost a maximální udržitelný rozvoj. Tyto priority chce koncepce splnit prostřednictvím čtyř cílů:

1. dosažením co největší energetické efektivity, což zahrnuje modernizaci elektráren, úspory elektrické energie a investice do rozvodných sítí;
2. co nejlepším využitím dostupných tuzemských zdrojů, což představuje podporu obnovitelných zdrojů energie, pokračující provozování uhelných elektráren a rozvoj jaderné energetiky;
3. šetrným chováním k životnímu prostředí, tedy snižováním emisí skleníkových plynů a dalších typů odpadu a co nejhodnější likvidací odpadů;
4. transformací a liberalizací energetického hospodářství.

Nezávislost ČR na dovozu energie a energetických surovin má být dosažena maximálním využitím domácích zásob fosilních paliv, především hnědého uhlí, a výstavbou jaderných bloků pro výrobu elektřiny. Koncepce počítá s prolomením územních těžebních limitů a výstavbou dvou nových bloků jaderné elektrárny Temelín kolem roku 2020. Dále se očekává rozvoj obnovitelných zdrojů energie, ale vzhledem k podmínkám v ČR se nepředpokládá, že by do roku 2030 pokrývaly více jak 15 % domácí produkce. Uhlí bude nejméně do roku 2030 dominantním zdrojem energie.

Energetická koncepce Evropské unie

Jednotná energetická koncepce Evropské unie zatím neexistuje. Jednotlivé státy si samy určují svůj vlastní energetický mix a energetické politiky. EU se snaží mít pod kontrolou pouze tok surovin a ochranu životního prostředí. Nejblíže se jednotné energetické koncepci blíží Zelená kniha z roku 2006, která je ovšem pouze doporučením. Chcete-li vědět více o evropské energetické politice, podívejte se na stránky Evropské komise pro energetiku http://ec.europa.eu/energy/index_en.htm.

Na základě Zelené knihy, vydané 8. 3. 2006 Evropskou Komisí pod názvem Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii, Evropská rada navrhuje vytvoření nové energetické politiky pro Evropu, která je zaměřená na účinnou politiku Společenství, soudržnost mezi členskými státy, soulad mezi opatřeními v různých oblastech politiky a vyvážené plnění tří cílů: bezpečnosti dodávek, konkurenceschopnosti a environmentální udržitelnosti.

Zelená kniha navrhuje úplné otevření trhů s elektřinou, takže zákazník bude moci nakupovat elektřinu od libovolného dodavatele. Dále chce zavést jednotná pravidla pro přístup k energetické síti a investovat do přenosové soustavy. Rada navrhuje vytvořit předpisy pro pomoc zemím, které se ocitly v energetické nouzi, aby se zamezilo škodám, které dlouhodobý výpadek provázají. Současně doporučuje zvýšit kapacitu zásobníků surovin ve všech členských zemích, aby se tak omezil vliv případného přerušování dodávek. Zatím si každý stát určuje svou vlastní energetickou politiku, která ovšem nemusí být v souladu s potřebami celé Unie. Nově vytvořená Rada by dodávala státům doporučení, která by zohledňovala jejich vlastní možnosti a současně by vytvářela energetický mix příznivý pro EU jako celek.

Podpora obnovitelných zdrojů je samozřejmostí a předpokládá se, že jejich podíl na celkové výrobě elektrické energie bude jen stoupat, současně budou podporovány technologie omezující vypouštění oxidu uhličitého do atmosféry.

S tím souvisí klimaticko-energetický balíček známý též jako plán 20-20-20, kterým se Evropská unie zavázala snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 % a zároveň zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na 20 % oproti roku 1990. Státy, které jsou závislé na elektřině z uhlí a současně mají malý potenciál pro rozvoj obnovitelných zdrojů, budou moci čerpat z miliardových fondů, které vyváží dopad balíčku na jejich hospodářství. K takovým státům patří i ČR, která je z více jak 60 % závislá na elektřině z uhelných elektráren.